

Belföldi hírek

s z e r d a

bb 1. megújuló budapesti vásárcsarnokok

i -don/pá um bc di

1980. március 12.

idén is tervszerűen folytatódik a budapesti vásárcsarnokok rekonstrukciója. a klauzál térben - amelynek megfiatalításán több ütemben dolgoznak, s már elkészült az új homlokzat, a korszerű világítás és a tetőszerkezet - az idén teljesen felújítják a csatornahálózatot. 1981-ben az állami és a szövetkezeti kereskedelem pavilonjai kerülnek sorra: ezeket átépítik.

a hunyadi téri csarnokban már az új pavilonokból kínálják az árukat, de a csarnok tovább szépül: frissre festik a falakat, az eladótereket, mázolják a fa- és vasszerkezeteket.

a rákóczi téri bevásárlóhely külső homlokzatát három oldalról már rendbehozták, kicserélték az elavult, szűk keresztmetszetű csatornákat és befejezték az elektromos hálózat bővítését. jelenleg a külső tatarozást végzik, a belső munkák viszont jövőre húzódnak át. a garay téri felújítása a kapuk cseréjével megkezdődött, itt a festők és a mázolók dolgoznak.

a fővárosi csarnok- és piacigazgatóságnál elmondták: a iii. kerületi műemlékfeltárások a kórház utcai piac területét is érintik. ezért a szakemberek már hozzáfogtak a piac áthelyezésének előkészítéséhez. az új piac inkább csarnoknak beillő vásárlóhely lesz, mintegy 7-8 ezer négyzetméter alapterületen a vörösvári ut bal oldalán, a flórián üzletközponttal majdnem szemben. munkálatai 1982-ben kezdődnek, s a befejezésig megmarad a kórház utcai piac.

/folyt.köv./

bb 1. /megújuló ...folyt./um

a későbbiekben két vásárcsarnok felújítását tervezik. a rosenberg házaspár utcai rekonstrukciójának beruházási programja már elkészült. eszerint bővítik, megerősítik az elektromos hálózatot és új pavilonokat, eladótereket alakítanak ki. a munkálatokhoz 1981-ben fognak hozzá. a másik várható rekonstrukció színhelye a tolbuhin körüti nagycsarnok lesz.

a piacigazgatóság hangsúlyozták: az építők a felújítási tennivalókat, a belső átalakítási munkákat úgy szervezik, hogy az árusítás zavartalan legyen. éppen ezért az olyan munkákat, amelyek akadályoznák a vásárlást, vasárnapra ütemezik. /mti/

-.-

bb 2. öveges-kör alakul a tit stúdióban

i kj/z um bc di

1980. március 12.

öveges józsef, a kossuth-díjas ismeretterjesztő szakember és fizikatanár emlékéet őrző, kísérleteit, módszereit megvalósító ifjúsági kört szervez a tit természettudományi stúdiója. a professzor - aki írásaival és a televízió képernyőjén bemutatott kísérleteivel egyaránt nagy népszerűsége tett szert - úttörő tevékenységet fejtett ki az ifjúság természettudományos gondolkodásának széles körű fizikai megalapozásában. az öveges körbe elsősorban 13-16 éves diákok jelentkezését várják a bocskai uti stúdióban, ahol fiatal egyetemi oktatók irányításával láthatnak majd munkához.

öveges józsef nevét vette fel a természettudományi stúdió fizikai jelenségeket bemutató állandó kiállítása is, amelyet a professzor ötlete alapján hoztak létre. a tárlaton időre ritkaságszámba menő műszerekkel ismerkedhetnek meg az érdeklődők, s a gyakorlatban is megfigyelhetik az elméletben megtanult fizikai törvények hatását, érvényesülését. a kiállítás egyik látványossága az optikai pad, amely egy prizma szinbontását érzékelteti. a szabadonfutó rezgés-keltő nagyon gyakori elektronikus kapcsolást szemléltet. az ipari televízióval kombinált mikroszkóp pedig egyszerre ad izelítőt a természet és a technika csodáiból.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /öveges-kör....folyt./um

a rendszeresen megújuló, állandó kiállítás - amelyet évente több mint 30 ezren tekintenek meg - időközben vidékre is „kirándul„; az ország több városába, településére is elviszi a tudomány ujdonságait. /mti/

-.-

bb 3. készülődés a nyári építőtáborozásra

i gypá um bc di

1980. március 12.

a sárospataki rákóczi ferenc gimnázium kiszesei felhívással fordultak diáktársaikhoz. a sziklai sándor szocialista brigád példáján nekibuzdulva azt kérték a középiskolások, a főiskolások és az egyetemisták seregétől, hogy minél többen jelentkezzenek az idei nyári, önkéntes ifjúsági építőtáborokba. egyben a felnőttek normájának 60 százalékában megállapított előírányzat helyet teljesítsen 70 százalékot minden táborlakó kollektíva.

- nagy öröm volt számunkra, hogy a példamutatásból már többszörösen kitűnőre vizsgázott kollektíva indítja útjára a dolgozók kongresszusi és felszabadulási munkaversenyéhez szervesen kapcsolódó sajátos diák mozgalmat - mondották a kisz kb építőtáborok bizottságán az mti munkatársának. - az elmúlt hetekben nem kevesebb mint 87 ezer önkéntes diákmunkást kértek erre a vakációra a tsz-ek, az állami gazdaságok, az ipari munkahelyek. ez jóval felülmúlja a tavalyit. szívesen várják tehát a fiatalokat, akik közül az elmúlt esztendőben 80 ezren vették ki részüket a népgazdaság nyári feladatainak megoldásából. teljesítményük elérte a 200 millió forintnyi termelési értéket.

a következő hetekben rangsorolnunk kell a kéréseket. a tanévzárashoz igazodva ugyanis június 22-től augusztus 16-ig tart az építőtáborozás idei évadja. öt helyett csak négy turnust szervezünk. így is számítunk arra, hogy sikerül a tavalyi létszámot elérni. újabb 15 központi ifjúsági építőtábor nyitja meg kapuit, s ezzel számuk 93-ra emelkedik. e helyeken mintegy 56 ezer fiú és lány kapcsolódhat be az ideny-feladatok megoldásába. a megyei szervezésű táborok mintegy 9000 fiatalt fogadnak.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 3. /készülődés ...1.folyt./um

a diákok foglalkoztatásának legfőbb területe ezuttal is a mezőgazdaság lesz: a táborozók 80 százaléka a növényápolásban és a gyümölcsszüretelésben segít. először fogad középiskolásokat a helvéciai állami gazdaság jakobszálláson alma- és barackszüretre, s a mezőhegyesi állami gazdaság 400 segített hasonló munkákra. a nagykanizsai konzervgyárba kerül majd a városkörnyéki málnások termését betakarító fiatalok munkájának gyümölcse. ugyanígy először „mutatkoznak be”, önkéntes diákmunkások mátészalkán, soltvadkertben, s a ráckevei aranykalász tsz új építőtáborában is.

- a tapasztalatok szerint lényegesen nőtt a szakmai táborok iránti igény. az utóbbi három évben megkétszereződött a szakmunkástanulók speciális táborozásában résztvevők száma. tavaly már hat táborban 12 szakmában csaknem két és félezer diák tehetett szert olyan gyakorlati ismeretekre, találkozhatott olyan technológiai eljárásokkal, amelyeket még nem ismert. a mostani immár negyedik szakosított építőtáborozásra elsősorban az utánpótlás gondokkal küzdő szakmákból szeretnénk minél több fiatalot toborozni. így főleg ács-állványozókat, vasbetonszerelőket, festő-mázolókat, burkolókat, csőszerelőket várunk, minél nagyobb számban. bizonyosak vagyunk abban, hogy sok szakmunkásjelöltet sikerül megnyerni a munka mellett közösségi programot és nagyszerű élményeket is nyújtó mozgalomnak. a nyolc építőipari tábor lakói a miskolci lenin kohászati művek, az új budapesti sportcsarnok, a metró, valamint szolnok, tatabánya, szeged és pest megye építkezéseiben segíthetnek. újdonság hogy sátoraljaujhelyen az erdészetben először lesz nem építőipari szakmai tábor: itt 200 fiatal erdőtelepítésben, parkosításban vehet részt.

mintegy két tucat felsőoktatási intézmény hallgatóinak részvételével középiskolás-egyetemista táborok nyílnak. a közlekedés iránt érdeklődőket 23 szaktábor várja, ők munka után kresz-vetélkedőkön, bemutatókon vehetnek részt és a motorokkal ismerkedhetnek. a legjobbak végül országos versenyen vesznek részt, s mopedet, autóvezetői jogosítvány megszerzéséhez szükséges összeget, és más jutalmakat nyerhetnek. ifjúgárda táborát négy turnusban szervezünk. a sportos szaktáborok pedig a labdarugás, a kosárlabda és a cselgáncs művelőit várják - hangzott a tájékoztató. /mti/

- 4 -

bb 4. gépesített anyagmozgatás - ujitással

i gl/z um pp di

1980. március 12.

nehéz fizikai munkát helyettesítenek és 10-15 százalékkal csökkentik a selejtet a vállalati ujitások nyomán bevezetett rakodólapos szállítással a kemikál építőanyagipari vállalat budapesti fedéllemez gyárában.

a gyárban évek óta gondot okozott, hogy a mintegy másfél millió tekerces fedéllemez a szállítómunkások kézzel mozgtatták meg. egy-egy bála súlya 20 és 50 kilogramm közötti, és a munkásoknak nemritkán tizszer is kézbe kellett venniük a napi mennyiséget. az egy év alatt összegült 30 ezer tonnányi termék szállítása így rendkívüli erőfeszítéseket követelt a kis létszámú szállítócsoporthoz. a lemezek a kezdetlegesen anyagmozgatás következtében gyakorta berepedeztek. ezért évről-évre mintegy 15 millió forint értékű készáru ment veszendőbe.

a gyárban régóta próbálkoznak a megfelelő egységcsomagos anyagmozgatási, tárolási és szállítási rendszer kialakításával. eddigi elképzeléseik azonban tetemes pénzt emésztettek volna fel. most - több vállalati dolgozó ujitása nyomán - olyan megoldás született, ami a más szabványához igazodó rakodólapra épül, és kis költséggel is megvalósítható.

az ujitás lényege, hogy a gépről kikerülő tekerceseket a rakodólapra állítják, majd három rétegű hullámpapír sapkával vonják be és minden irányban műanyag pántszalaggal szorítják a rakodólaphoz. az időjárás viszontagságaitól fóliabevonat óvja a rakományt. az egész folyamat gépesített. a gyárnak és a vevőknek egyaránt előnyös megoldással nemcsak a selejt mennyisége, és az élők munkára fordítása csökken, hanem a társadalmi tulajdon védelme is biztosítható. az egységcsomagok ugyanis könnyen áttekinthetőek.

a kemikál budapesti fedéllemez gyára próbaszállításokat végzett, és kiderült, hogy a megrendelők a vártnál is nagyobb mennyiségben igénylik a fedéllemez egységcsomagokat. a gyáriak most arra törekednek, hogy a lehető legrövidebb időn belül termékeiknek több mint a felét már a korszerű módszerrel juttassák el vevőiknek. /mti/

- 5 -

bb 5. muzeális értékű hanglemezyűjtemény

igó/um st id

1980. március 12.

zenetörténeti érdekességű lemezyűjtemény került a pécsi Janus Pannonius muzeumba. egy hajdani dunai hajóskapitány, Eilingsfeld János hagyatékában bukkantak rá a mintegy hetven hanglemezre. zömmel századunk tizedes és huszas éveiben készültek, s nemcsak magyar, hanem osztrák, német, angol, francia, olasz és svájci felvételek is akadnak köztük. jó állapotban vannak, nem sérültek, csupán a régiségükből eredő sercegés hallható rajtuk. a muzeum helytörténeti osztályán átjátszották a lemezeket magnetofonszalagra: időtartamuk együttesen hét óra. a zenekedvelő kapitány - a jelek szerint - korának szinte valamennyi értékes és érdekes lemezét megvásárolta. olyan világhírű énekesek hangja csendül fel, mint Leo Slezak, Gisella Körner és m.a. Mihajlova. különlegességnek számít a bécsi burg őrségváltásáról készült felvétel. /mti/

--

bb 6. délutáni ruhák szovjet exportra

mzs/um st di

1980. március 12.

növelik a szebb, igényesen kidolgozott és ezáltal kedvezőbbben értékesíthető női ruhák mennyiségét és exportját a soproni ruhagyárban. az üzemnek évek óta jó kapcsolatai vannak a szovjet megrendelőkkel. míg azonban korábban csupán otthonkát, pongyolákat szállítottak a szovjet partnernek, tavaly jersey női ruhák értékesítésével is megpróbálkoztak. a különleges szabásvonalu, szépen megvart ruhák akkora sikert arattak, hogy erre az évre a kísérleti szállítmányoknak négyszeresét rendelték meg.

az idén teljes termelés egyharmadát értékesítik a szovjetunióban. /nti/

--

- 6 -

bb 7. több fonyódi vizet palackoznak

gom/um st di

1980. március 12.

az idén 48 ezer hektoliter fonyódi vizet palackoznak a nagykanizsai sörgyár fonyódi kirendeltségében. ez husz százalékkal több a tavalyinál, ugyanis egyre nagyobb a kereslet az ásványi sókban, ionokban gazdag ital iránt, amely az emésztést is elősegíti. nemrégiben 430 méteres mélységű új kutat furtak, hogy az igényeket folyamatosan kielégíthessék. a dolgozók munkájának megkönnyítésére olyan üveg ki- és berakó automatát helyeztek üzembe, amely óránként hatezer üveg mozgatót meg. megérkezett az ndk-ban készült nagy teljesítményű szaturáló berendezés is, amelynek beépítésére hamarosan sor kerül. ennek az a feladata, hogy a föld mélyéből nyert, viszonylag kevés természetes szén-sav tartalmú vizet további szén-sav mennyiséggel dúsítsa. /mti/

--

bb 8. tájvédelmi körzet lesz kőszegi és környéke

lér/um st di

1980. március 12.

kőszegen és környékén hozzák létre - a Ság-hegy és az Őrség után - vas megye harmadik tájvédelmi körzetét. helyi kezdeményezésre a környék geológiai adottságait, faunáját, vizeit, forrásait, állatvilágát legjobban ismerő szakemberek felmérték a kőszegi hegység természeti értékeit, s ennek alapján alakítják ki a tájvédelmi körzetet mintegy négyezer hektáros területen.

a kijelölt körzet nagyrészt gondosan ápolt erdő borítja. e területen tilos lesz majd az erdőirtás, kivágott fák helyére azonnal újakat kell telepíteni. fokozott védelmet kapnak a körzetben lévő szelídgesztenyések. külön intézkedéseket hoznak a vadon élő állatok, növények védelméről. bozótot is például csak akkor szabad irtani, ha a madarak fészkelését, költését nem zavarja.

a felmérések szerint a körzetben mintegy 1300 növényfaj él, közülük számos csak a kőszegi hegyekben található. gazdag az állatvilág, s olyan ritka fajok is előfordulnak, mint a darázsölyv, a halászsas, a vándorsólyom és a három ujjú harkály.

/folyt.köv./

- 7 -

o

bb 8. /tájvédelmi...folyt./um

a tájvédelmi körzet magába foglalja a cáki szelidgesz-
tenyés pincésort, valamint a későbronzkori és vaskori velem-
szentvidéki őstelepet, ahol jelenleg is régészeti feltárási
munkák folynak. a körzet kialakításával kapcsolatos hatósági
tárgyalások, egyeztetések megtörténtek. a tájvédelmi körzet
avatására a tervek szerint ez év tavaszán, a már hagyományos
megyei környezet- és természetvédelmi napok keretében kerül
sor. /mti/

-. -

bb 9. meghirdették az istvánffy gyula néprajzi és helytörté-
neti pályázatot

kör/um st di

1980. március 12.

a miskolci herman ottó muzeum több más intézménnyel kö-
zösen tizenkilecedik alkalommal hirdette meg az istvánffy gyu-
la honismereti pályázatot. a matyó népélet nagy kutatójának
emlékére kiírt pályázaton felnőtt és ifjúsági kategóriában
indulhatnak a résztvevők, akiknek egyebek között neves mun-
kásmozgalmi személyiségek életútjának megörökítését, munkáskol-
lektívák életkörülményeinek feldolgozását javasolják. ezen-
kívül összegyűjthetik egy-egy település határ-neveit, foglal-
kozhatnak a kisparaszti gazdálkodás emlékeivel, valamint
a nem vidéki kis - és középüzemek történetével is.

a pályamunkákat július 31-ig kell a miskolci
muzeumba beküldeni. az eredményhirdetésre és a díjak kiosz-
tására a muzeumi hónap őszi megnyitása alkalmával kerül sor.
/mti/

-. -

bb 10. a fővárosi tanácsi kéri

i-don/tr um bc di

1980. március 12.

a fővárosi középületek bérlőit, hogy március 15-én az 1848-
as forradalom, valamint 21-én a tanácsköztársaság kikiáltá-
sának évfordulóján lobogózzák fel a házakat. /mti/

-. -

- 8 -

bb 11. könyvek gyermeknapra

i iv/gk um bc di

1980. március 12.

uj kiadványokkal, böngészhető mesekönyvekkel jelent-
kezik gyermeknap ,könyvpiac,, a móra ferenc ifjúsági
könyvkiadó. a gyerekek és a fiatalok kiadója egyébként
- az elmúlt évhez hasonlóan - csaknem minden nap kibocsát
műhelyéből egy-egy frissen nyomtatott könyvet, albumot. az
idei könyvfűzér mintegy 360 darabjából már a gyermeknapot
megelőzően több ketet eljuttatnak a könyvesboltokba.

világszerte ismert mesekönyv ,a fekete halacska,, című
kötet, amely a szabadságvágyról szól. írója, samed behrengi,
iráni néptanító az elnyomott szegények óhaját ábrázolta átté-
telesen a történetben. az erecskében született kis hal az
óceánhoz szeretne eljutni, hogy ,,,korlátok nélkül,, élhessen. utját
harminc rajzon is bemutatja a könyv. a ,,,hol volt, hol nem
volt...,, népszerű sorozat tizedik kötetében a ,,,macska-
vári menyhárt,, című mesegyűjteményben - magyar és külföldi
írók tollából - tréfás történeteket ismerhetnek meg az álla-
tokról az óvodások és a kisiskolások. a humoros írásokat
kovács péter színes rajzi díszítik.

illusztrációkban gazdag a ,,,péter és a farkas,,
című orosz népmese könyvalakja is. a prokofjev gyermek-
operája nyomán népszerűvé vált mese szövegéhez hajnal gabriel-
la szőnyegszövő művész óriás méretű gobelinjének fotórész-
letei társulnak, bemutatva, hogyan fogja el furganggal a kis-
fiu a veszedelmes farkast.

a nagyobbak is bőven válogathatnak majd a könyves-
boltok gyermeknap kinálatából. csukás istván az én játékos
könyvem című munkájában a feledésbe merülő gyermekjátékokat gyűj-
tötte össze. szaladgálni, ügyeskedni, erőt próbálni hívja a
tiz éven felüli olvasókat. táborozáskor, kiránduláskor is a hátí-
zsákba tehetik a gyerekek a könyvet, hiszen a játékokhoz nem
kell más, mint spárga, labda, sapka, cövek, nagy térség és mi-
nél több gyerek. a sok rajzzal illusztrált játékleírás a
rossz időben, négy fal közt unatkozó gyerekekről sem feled-
kezik meg, kártyajátékokra tanít meg, s fejtörőket ad fel.

k gavriil trojepolszkij ,fekete fülű fehér bim,, című regé-
nyéből és pavel bazsov munkájából a ,,,rézhegyek királynője,,
ből már film is készült. ignác rózsa a magyar történelem egyik
szomorú sorsu alakjával ismerteti meg a fiatalokat. művében
mikes kelement, a száműzött rákóczi fejedelem kamarását, a ha-
zájából kikeresztett rodostói bujdosót, a reménytelen szerel-
mest mutatja be. a diadalmas heraklészről, az ókori mitológia
legendás alakjáról ír jávor ottó könyvében, amelynek címe:
mesék heraklészről. /mti/

- 9 -

bb.12. biológiai nyelv fordítják az időjárási hatásokat-
az orvos-meteorológusok munkájáról

i/kg/tr/pp/zsu di

1980. március 12.

a hirtelen időjárásváltozásnak az emberi szervezetre gyakorolt hatásait, összefüggéseit tárja fel az országos meteorológiai szolgálat idén alakult orvosmeteorológiai csoportja. szakemberei biológiai nyelre fordítják az időjárási hatásokat és ennek gyakorlati hasznosítására törekednek. a kutatómunkáról és az orvosmeteorológiai szolgáltatás előkészületeiről a csoport tagjai elmondták az mti munkatársának:

világszerte gazdag szakirodalom gyűlt már össze a gyors időjárásváltozások hatásáról az élő szervezetre. ennek alapján mind több ország végez ilyen jellegű szervezett kutatómunkát. nálunk különösen elkel az orvosmeteorológia ki-fejlesztése. hazánkban ugyanis - földrajzi fekvése, az alpok és a kárpátok miatt - gyakoriak a hirtelen időjárásváltozások. a légköri jeleségek hatása is általában hetente kétszer-háromszor jelentkezik. a gyors időjárásváltozások hatásmechanizmusának feltárgására eddig is sokirányú vizsgálatok folytak már, az orvosok és a meteorológusok munkája azonban nem volt kellőképpen összehangolva. az országos műszaki fejlesztési bizottság és az egészségügyi minisztérium javaslatára e hiány pótlására alakult meg az intézet orvosmeteorológiai csoportja.

a meteorológusok különféle vállalatok munkalélektani, ergonómiai szakembereivel együttműködve - az időjárás előrejelzéshez hasonlóan - kidolgozzák a meteorológiai biológiai prognózisának rendszerét, amely a gyakorlatban a légköri változások káros hatásának megelőzéséhez nyújt támpontot.

/folyt.köv./

08,35/zsu

-10-

gao

bb.12./biológiai ... folyt./zsu

a légköri jelenség, amelyet összefoglaló, de nem mindig szakszerű néven meteorológiai frontnak ismerünk, lényegében valamennyi meteorológiai tényező - a hőmérséklet, a páratartalom, a levegő ionkoncentrációja, a szélirány, a légnyomás - egyidejű megváltozását jelenti. a szervezetnek alkalmazkodni kell a változó körülményekhez, és az átállás kisebb-nagyobb mértékben kihat az általános közérzetre. mint ismeretes, a melegfront nyomán csökken a külső légnyomás, s ahhoz, hogy a szervezet ehhez igazodjék, fokozza a hőtermelést, szaporább lesz a lélegzet, emelkedik a vérnyomás. különösen a magas vérnyomású emberek számára jelent ez megterhelést. a hidegfrontnál fordított a helyzet, a hőmérséklet csökken, s a szervezet is követi ezt, lassul az érverés, a vérnyomás lejjebb megy. ennek kísérő jelensége - főként az alacsonyabb vérnyomásuaknál - a dekoncentrálttság, az idegesség, a reflexek bizonyos mértékű eltompulása. természetesen a fronthatás sokkal összetettebb ennél, a hidegfront például vesegörcs, asztma, depresszió kialakulásához vezethet, a melegfrontnál ugrásszerűen növekszik a trombózisos megbetegedések száma. éppen ezeknek a hatásoknak pontosabb megismerését tűzte ki célul az orvosmeteorológiai csoport.

az intézet eddig is kapcsolatban állt már több vállalattal, amelyeknek a várható front-betörésekről, az ugynevezett kritikus napokról egynapos vagy néhány órás előrejelzést adtak. a volán tröszt például gépkocsivezetői számára kér rendszeresen információt a gyors időjárásváltozásokról. ennek alapján a diszpécseriek fokozott óvatosságra figyelmeztetik a volán mögé ülőket. a tapasztalat szerint ennek eredményeként csökkent a tröszt vállalatainál a balesetek száma. más üzemeknél az ergonómiába építik be a frontátvonulások érdejelzéséről küldött információkat, a dunai kőolajipari vállalatnál és a taurus szegedi gyárában például - könnyített munkát kapnak a dolgozók - a lehetőség szerint - a kritikus napokon.

az elképzelések szerint a csoport előbb kidolgozza a szélesebbkörű orvosmeteorológiai szolgáltatás rendszerét, majd pedig orvosokkal szoros együttműködésben az egészségügy számára is kiépíti a meteorológiai információ-szolgálatot. néhány éven belül a kórházak, klinikák a műtétek menetrendjének összeállításánál is figyelembe vehetik majd a várható front-hatásokat, az erre érzékeny betegeknek eltolhatják az operáció időpontját. a mentők felkészülhetnek a fronthatásra várható esetleges nagyobb forgalomra, és általában a mindennapi gyógyító munkában is hasznosíthatják az orvos-meteorológia eredményeit./mti/

08.50/zsu

-11-

gao

bb.13. az első próbák a haldex hatodik üzemében - áprilisban adják át a nagy teljesítményű „széngyárat,,

ráb/st/zsu di

1980. március 12.

a tatabányai szénbányák szakembereinek irányításával megkezdtek a gépek kipróbálását a haldex legújabb lengyelországi meddőfeldolgozó üzemében. a berendezések több hétfig tartó vizsgáztatása után áprilisban adják át rendeltetésének az új ipari létesítményt.

a haldex lengyel-magyar részvénytársaság legújabb üzemét a katowice melletti brzezinkai bányateleten építették fel. ez a hatodik és a legnagyobb teljesítményű feldolgozó. berendezéseiben óránként 250 tonna meddőből választják majd ki a magas fűtőértékű szenet. a szén kinyerése után visszamaradó meddőt az építőanyagipari és más iparágak alapanyagaként hasznosítják. a hatodik üzemet - akárcsak a korábbiakat - a közös tőkebefektetéssel építették fel. a tatabányai szénbányák és más hazai üzemek gyártották és szállították az új „széngyár,, berendezéseit, a helyszíni építkezésekről, az utakról, a vasútról, a csatornázásról és a szociális létesítményekről a lengyel partner gondoskodott. az új feldolgozóban a hagyományos haldex-technológiát alkalmazzák, létesítésénél azonban hasznosították a korábbiak építésénél szerzett tapasztalatokat. korszerűbb gépeket szereltek fel és magas fokon automatizálták.

az elmúlt husz év alatt üzembe helyezett öt lengyelországi haldex-üzemben eddig 57 millió tonna meddőt dolgoztak fel, s ebből 6 millió tonna, átlagosan 5700 kalóriás szenet nyertek. a kitűnő minőségű szén felét a haldex magyar részvényese, a tatabányai szénbányák vállalat kapta meg önköltségi áron. a széntől mentesített meddőt hasznosította - alapanyagként - a lengyel ipar.

a lengyel szénbányák teljesítményét a következő években növelik, s így a szénnel együtt nagy mennyiségű meddő is a felszínre kerül az aknákból. ez újabb feldolgozó üzemek létesítését teszi szükségessé. a két ország szakminisztériumainak vezetésével bizottságokat alakítottak, amelyek ez év végéig kidolgozzák az újabb lengyelországi meddőfeldolgozó üzemek létesítésének beruházási programját.

/mti/
09.00/zsu

-12-

930
931

bb.14. kisebb létszámmal - nagyobb teljesítmény

csiz/st/zsu di

1980. március 12.

a volán 2.számú nógrád megyei vállalatának legjobb dolgozó távoly, a pártkongresszus tiszteletére kibontakozott munkaversenyben vállalták, hogy a havonta kötelező százkilencvenegy munkában töltött óra után fennmaradó néhány munkarapot is - a vállalat szolgálatában töltik - személyre szóló munkaszerződés alapján. a kezdeményezés a szocialista brigádok széleskörű pártfogására talált: terjedésére jellemző, hogy a vállalat 1979-ben a korábbiaknál kisebb létszámmal a tervezett ötmillió-százötvenezer tonna helyett csaknem hatmillió tonna árut szállított. 1980-as tervük már hatmillió tonna áru elszállítása, de a kongresszusi munkaversenyben résztvevő nógrádi volánosok az év első két hónapjában már 40 százalékkal túlteljesítették az időarányos tervet, kevés híján egymillió tonna árut juttattak rendeltetési helyére. ez 311 tonnával több, mint a távoly január-februárban elszállított áruk mennyisége./mti/

-.-

bb.15. biogáz fűtésre - csökkenthető az állattenyésztő telepek környezetszennyezése

káp/ká/zsu di

1980. március 12.

a balaton somogyi vizgyűjtő térségében működő állattenyésztő telepeken keletkező hígtrágya kezelése a környezetszennyezésre különösen érzékeny területen igen nagy gondot okoz. e probléma megoldására, a már meglévő eljárások hasznos tapasztalatait magába foglaló, illetve új technológiai folyamatot tartalmazó megoldást dolgozott ki szendrői andrás mezőgazdasági mérnök, a somogy megyei tanács szakfelügyelője. lényege: a hígtrágyát a tároló medencéből szivattyúval átemelik egy levegőtől elzárt térségbe, ahol a lezajló biokémiai folyamatok eredményeként biogázt nyernek. ezután az anyag az energiagazdálkodási intézet által kialakított úgynevezett multiflasch besűrítőbe kerül, ahol a víz és a szerves anyagot tartalmazó sűrítmény tökéletesen szétválik. ez utóbbi szervesanyag részre kiválóan alkalmas, míg a keletkezett vizet a besűrítő hűtő-tornyában levegőztetéssel szagtalanítják, és technológiai vízként újra felhasználhatják az állattenyésztő telepen.

/folyt.köv./

09.05/zsu

-13-

931
932

bb.15/biogáz ... folyt./zsu

a biogáz berendezésben keletkező energiát a multiflasch működtetésére, a többletenergiát pedig az állattenyésztő telepen terményszárító üzemeltetésére, fűtésre használhatják fel. a biogáz-telepről kikerülő szervesanyag alkalmazásával csökken a műtrágya igény, mérséklődik a környezet kémiai szennyeződése. a biogáz olyan anyagból állítható elő, amely állandóan újratemelődik, gyakorlatilag kiapadhatatlan önálló energiaforrás áll az üzemek rendelkezésére.

az eljárás megvalósítására megkezdődtek az előkészületek: a lengyelországi termelőszövetkezetben még ebben az évben megépítik az első biogáz-multiflasch telepet./mti/

-. -

bb.16, olcsóbban, azonos minőségű hazai - új nyomdaipari ragasztóanyag hidasról

kász/st/zsu di

1980. március 12.

tőkés importot pótol és a külföldről behozottnak a felébe került a budapesti vegyiművek hidasi gyáregységének új terméke, a hidami enyv, amelyet nyomdáink számára kísérleteztek ki a baranyai üzemben. az új ragasztószert a kossuth nyomdában kezdték alkalmazni, de hamarosan több hazai nyomda könyvkötőműhelyeiben is használni fogják. minőségi jellemzői a tapasztalatok szerint vetekednek az eddig importált anyagokéval.

a hidasi gyár termékei külföldön és idehaza egyaránt keresettek. határainkon túl bőrenyvei népszerűek, itthon pedig a mezőgazdaság által felhasznált csontliszt egyedi gyártójaként ismerik. könyvkötészeti ragasztóanyag előállításával tavaly kezdtek kísérletezni, s a sikeres próbagyártást követően az idén már folyamatosan ellátják a megrendelőiket az új kocsonyaenyvvel./mti/

-. -

09.15/zsu

- 14 -

9497

bb.17. kecskeméti szemeszterménytároló épül algirban

lász/st/zsu di

1980. március 12.

szemeszterménytárolót épít a kecskeméti mezőgépvállalat algirban. a több mint 70 ezer tonna kapacitású tárolótelep berendezései, a felállítandó silótornyok elemei már uton vannak, s március végén az anyagmozgatáshoz szükséges tehergépkocsikat is behajózzák rijekánál. a tároló szerelésére, üzembehelyezésére a második negyedévben indul a kecskeméti mezőgép és alvállalkozóinak 150 dolgozója. fogadásukra már épül a konténerváros, ahol teljes komfortu, légkondicionált kabinokban laknak majd a családjuktól távoli munkán dolgozó magyarok./mti/

-. -

bb.18. vendéglátó központ celldömölkön

Lér/st/zsu di

1980. március 12.

új vendéglátó központtal gyarapodok celldömölk. ezer adagos önkiszolgáló étteremnek építését már meg is kezdték. kialakítására huszonnégy és félmillió forintot fordítanak. korszerű konyhájához cukrászüzem is kapcsolódik. az új létesítményben, amely a tervek szerint az év végére készül el, az önkiszolgáló részen kívül egy hagyományos étterem, valamint presszó és cukrászda is helyet kap. mindez együtt jelentősen javítja majd a helyi lakosság, valamint a hazai és külföldi turisták ellátását. a város határában lévő, tájvédelmi körzettel nyilvánított sághegy, valamint a hegy lábánál lévő mesteri és borgáti termálfürdők ugyanis évről évre több látogatót vonzanak./mti/

-. -

09.20/zsu

-15-

9457

bb.19. halálos közlekedési balesetek

mm/zsu hgy

1980. március 12.

berettyóújfalui külterületén egy tehergépkocsi elütötte szabó sándor 32 éves télesztagi helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. az vizsgálat eddigi megállapítása szerint szabó a már féktávolságon belül lévő tehergépkocsi elé lépett. a rendőrség folytatja a z ügy vizsgálatát.

baja külterületén papp istván 32 éves kisiparos bátamonostori lakos uttest szélén álló személyautójának hajtott motorkerékpárjával szabó ignác 25 éves traktoros bajai lakos. a baleset következtében a motorkerékpár utasa hujber lajos 62 éves nyugdíjas vaskuti lakos a helyszínen meghalt, szabó súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint papp személygépkocsija nem volt kivilágítva, szabó pedig nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette motorkerékpárját. a rendőrség mindkettőjük vezetői engedélyét bevonta, és folytatja a vizsgálatot a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására./mti/

--

bb.20. az országos béketanács

mm/zsu hgy

1980. március 12.

küldöttsége a bolgár békebizottság meghívására szerdán szófiába utazott. dr. réczei lászló alelnök vezetésével részt vesz a bolgár békemozgalom x. kongresszusán./mti/

--

bb.21, csökkenőben^a hiánycikkek

i/kf/mm/pp/zsu hgy

1980. március 12.

a mindennapi élet megkeserítői azok az apróbb-nagyobb fogyasztási cikkek, amelyeket hiába keresnek az üzletekben a vásárlók. van belőlük jócskán, főleg a vas-műszaki szakmában, ahol pedig évek óta próbálkoznak a sok bosszúságot, felesleges utánjárást okozó termékek előteremtésével. a különböző vállalatok egyéni kezdeményezéseit egyesítve a belkereskedelmi minisztérium hadat üzent a hiánycikkeknek, erősítette termelés-szervezési tevékenységét. csatlakozott a kezdeményezésekhez a konsumex külkereskedelmi vállalat is, amely a szocialista országok-beli partnerek körében kutat eladókat, gyártókat az itthon keresett, sokszor hiába keresett cikkekre.

/folyt,köv./

11.35/zsu

-16-

1205
[Handwritten signature]

bb.21./csökke_nőben ... folyt./zsu

a múlt évben a minisztérium irányításával országszerte nyolc tanácskozást és kiállítást szerveztek, vállalkozót kerestek olyan fogyasztási cikkek gyártására, amelyből nem áll rendelkezésre elegendő vagy régóta gondot okoz beszerzésük. ezek a rendezvények korántsem oldották meg a kereskedelem problémáit, de jól példázzák, hogy ha kölcsönösen keresik, találkoznak az igény a fölös kapacitásokkal, s ha még nem is szüntethető meg, de csökkenthető a korábban hiányzó cikkek listája.

a kiállítások és a tanácskozások eredményeként például a múlt évben csaknem félmilliárd forinttal bővítette árualapját a kereskedelem. csupán a kiállítások idején 12 vállalat kötött megállapodást a különféle termelőkkel, - többségében ipari és mezőgazdasági szövetkezetekkel, tanácsi vállalatokkal, oktatási intézményekkel, kisiparosokkal - 80 millió forint értékű áru gyártására, többségében ideai szállítására, s a tárgyalások azóta is folytatódnak. az újabb termelők, a helyi iparban, s a másutt fellelhető kapacitások fokozottabb bevonása a lakosság ellátásába kétségkívül a kezdetén tart, az eredmények azonban biztatók. a múlt évi megállapodások alapján például a hiányzó cikkek katalógusából mintegy 120 féle cikket törölhettek, s ezekből öt évre előre biztosították a szükséges mennyiséget. ilyen egyebek között a satu, a körfűrészlap, a festékkaparó, a kőműveskanál, a menetvágó- és furókészülék. találtak partnereket gyurótábla, rajztábla, kályhaajtó, fehér zománcozott cső, uborkaszéletelő gyártására is. csökkent a harapófogó, a csavarhuzó, a faráspoly, a gyaluvas, az épületvasalás és a butorpánt hiánya is.

néhány nagykereskedelmi vállalatnak oroszlanrésze van abban, hogy mérséklődnek a vásárlóknak bosszúságot okozó hiányok. a vasért például nyugdíjasok közreműködésével egy éve külön termeltetési csoportot tart fenn, amely eddig a vállalati hirdetésre a központi kiállítások nyomán jelentkezett 240 érdeklődő gyártóval tárgyalt. ezek eredményeként tavaly többségében ideai szállításra 15 millió forint értékű hiánycikkre, kötöttek szerződést, s az idén újabb 7,7 millió gyártási megállapodás született. sok év után ismét az üzletekbe kerülhet a paradicsompaszírozó, a mákdaráló. a pest megyei fémipari vállalattal együttműködve megoldották egyebek között az igen keresett gépi csavarhuzó gyártását. várhatóan nem keresik majd hiába a vevők a konzervbontót, amelyből vértesszőlősen egy tsz melléküzemág készít elegendőt, míg a gyakran hiányzó háztartási fémlétrából egy fővárosi szövetkezet vállalkozott az igények kielégítésére.

/folyt.köv./
11.45/zsu

-17-

1210
[Handwritten signature]

bb.21./csökkelnöben ...¹ folyt./zsu

a ravill-nak eddig 12 termelővel sikerült megállapodásra jutnia fontos háztartási készülékek, alkatrészek jobb ellátása érdekében. mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel, helyiipari vállalatok közreműködésével remélhetőleg lesz az üzletekben elegendő olyan mosógép, centrifuga alkatrész, mint például keverőtárcsa, gégecső, gumiláb, amelyet a gyártó üzemtől eddig hiába kértek. érdekes módon a termelőt kereső kiállítások nyomán a vbkm is megfelelő mennyiség szállításra vállalkozott különböző biztosítókból, aljzatokból, vízmelegítő fűtőcsövekből.

a mobil kereskedelmi vállalat is talált gyártót, korábban sok gondot okozott járműalkatrész, tartozék több mint tízmillió forint értékű idei szállítására. a soproni afit például a korábban importból is nehezen beszerezhető gépkocsivisszapillantó tükrök gyártására vállalkozott, a fővárosi finommechanikai vállalat lada lengés csillapítókat készít a kereskedelem megrendelésére. a hungári a műanyagszövetkezet háromezer trabant első sárvédő idei előállítására tett ígéretet, a tax-elektro pedig a keresett kerékpárviisszapillantó-tükröket nemcsak a szükséges mennyiségben gyártja, de olcsóbban, s a külföldinél jobb minőségben és tetszetősebb formában is. nemrég hat újabb termelővel állapodott meg a vállalat 2,5 millió forint értékű fogyasztási cikk idei szállítására. a vállalat most folyó tárgyalásaitól remélhető, hogy megoldódik a skoda sárvédő ellátás is. más vállalatoknál is több olyan tárgyalás van folyamatban, amelyek a termelői árváltozások elrendezésétől, a mintadarabok elfogadásától függően az idén már gyártásra kerülnek. ilyen például a kerekes bevásárlótáska, a pedálos szeméttöredő, az uborkaszéletelő, a cipőkanál. a kereskedelem vállalatjai messzemenő segítséget nyújtanak a gyártásra vállalkozó partnereknek egyebek között az anyagbeszerzéshez, az elfogadható árak kialakításához. most már az sem okozhat különösebb gondot, hogy egyes szabadkapacitással rendelkező termelőknek nincs megfelelő eszközük, szerszámuk, fejlesztési alapjuk. a minisztérium javaslatára ugyanis a magyar nemzeti bank százmillió forint hitelt biztosított a belkereskedelemnek a szükséges fogyasztási cikkek gyártási feltételeinek megteremtéséhez.

gyártására is
s találtak hazai termelőt az ugyancsak keresett autó-gyermekülés

a kereskedelem az idén újabb kiállításokat rendez, folytatja termeltetési akcióit. további hiányzó cikkek megszüntetése, csökkentése érdekében, a szelektív iparpolitikai döntések hatásaként a nagyüzemek kínálatából kieső termékek pótlására, a lakosság jobb ellátására és a kereskedelmi dolgozók nyugalma érdekében is azért, hogy minél kevesebbszer kelljen mondani a keresett cikkekre, hogy nincs./mti/

12.00/zsu

-18-

1330

bb.22. elhunyt gerő ernő

zsu hgy

1980. március 12.

gerő ernő nyugalmazott miniszter, aki 1956 júliustól októberig a magyar dolgozók pártja központi vezetőségének első titkára volt, 82 éves korában szívinfarktus következtében március 12-én elhunyt./mti/

--

bb.23. 450 éves a mezőturi dózsa györgy gépészeti szakközépiskola

end/ká/zsu hgy

1980. március 12.

a mezőturi mezőgazdasági, gépészeti szakközépiskola az idén ünnepli fennállásának 450. évfordulóját. hazánk egyik legrégebbi iskolája kezdettől fogva középfokú oktatási intézményként működött. a dokumentumok szerint már az 1530-as években tanultak turi diákok a krakkói és a wittenbergi egyetemeken. az intézet évszázadokon át a nagykunság oktatási és kulturális központja volt. az iskola falai között működött a század elején, az országban elsőként - munkásgimnázium és szabad liceum. a hagyományokat továbbfejlesztve az intézmény egyike az ország legsikeresebben működő szakközépiskolájának.

a jubileum alkalmából a dózsa györgy szakközépiskolában rendezik meg áprilisban az országos szakmai tanulmányi verseny döntőjét. - közölték szerdán a városi tanács vb ülésén, amelyen az ünnepi rendezvényekről tárgyaltak. találkozót szerveznek továbbá az öregdiákok részére, iskolatörténeti vetélkedőn elevenítik fel az intézet négy és fél évszázadát. házi múzeum céljára összegyűjtik az írásos és tárgyi emlékeket. domborművet állítanak szegedi kis istvánnak, az iskola első neves rektorának, bemutatják tamkó sirató károlynak a közelmúltban elhunyt józsef attila-dijas költőnek az intézet jubileumára írt versét, amelyet csenki imre kossuth-dijas karnagy zenésített meg. mindketten az intézet diákjai voltak. a tanintézet történeti anyagát gádagítja erdélyi józsef nemrég elhunyt költő hagyatékának egy része, továbbá a mexikóban elhunyt salgó endre festőművész egyik képsorozata, amelyet a művész özvegye ajándékozott az iskolának./mti/

--

12.25/zsu

-19-

1335

bb.24. időjárásjelentés

zsu hgy

1980. március 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. március 12-én szerdán 12 órakor:

folytatódik a változón felhős idő

kelet-északkelet-európa időjárását egy hatalmas kiterjedésű anticiklon irányítja. hatására a szovjetunió európai területén hideg, téli az idő. a fekete tenger térségében és ukrájnában viharos erejű szél fúj és hófúvások is előfordulnak. északnyugat-európa időjárását az atlanti-óceán térségéből származó váltakozó hőmérsékletű léghullámok alakítják. a brit-szigeteken és norvégiában sokfelé esik az eső, záporosó. a hőmérséklet ezeken a területeken kb. a sokévi átlagnak megfelelően alakul. közép-európában lelassultak a légmozgások, így már napok óta alig változik az időjárás jellege. változóan felhős az ég, szórványosan esik az eső, havazik. lényeges időjárásváltozásra csütörtök estig a kárpát-medencében sem lehetszámítani.

hazánkban kedden a dunántúlon és az északkeleti ország-részben 4,9 órán át sütött a nap, máshol erősen felhős, vagy borult volt az ég. elszórtan esett eső, havas eső, helyenként havazott. a szerda reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknyom és 2 mm között váltakozott, de a mátrában elérte a 6,7 mm-t. kedden a legmagasabb nappali hőmérséklet az ország nagy részében 5,10 fok között alakult. szerda hajnalra mínusz 3, plusz 3 foki hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, néhány helyen kisebb eső, havas eső esett. a hőmérséklet 11 órakor 2,7 fok között volt.

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős idő, szórványosan esővel, havas esővel, havazással. csütörtökön megélénkülő délkeleti, déli szél. hajnalban helyenként köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 2 plusz 3 fok. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 5,10 fok között.

a duna vízállása budapestnél 218 cm, hőmérséklete 5 fok.

13.00/zsu

-20-

Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 3,9 fok, 0,5 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 mbaar, alig változik.

BHO
07

bb.25. putrik helyett családi házak

dob/st/zsu di

1980. március 12.

szeged-kiskundorozsmán végleg megszüntették a cigánytelepet, az utolsó putrik lakóit új lakásokba költöztették. a 24 lakást magában foglaló földszintes házsort szerdán adták át a családokban. szoba-konyhás, mosdófülkés otthonokat a délmagyarországi magas- és mélyépítő vállalat szegedi házgyárában készült panelekből építették fel, s a város társadalmi szervezeteinek, szocialista brigádjainak segítségével látták el megfelelő bútorzattal. egy-egy ilyen tanácsai bérlakásért havonta 86 forintot fizetnek új tulajdonosaik. a többi cigány-családot már korábban megfelelő lakásokban helyezték el a város különböző részeiben./mti/

-.-

bb.26. társadalomtudományi konferencia veszprémben

szé/st/zsu di

1980. március 12.

felszabadulás utáni fejlődésünk oktatásának emléleti és módszertani kérdéseiről rendezett tudományos ülést szerdán veszprémben az mta veszprémi akadémiai bizottságának munkacsoportja a hat dunántúli megye társadalomtudományi kutatóinak részvételével.

az ülésen vass henrik, a párttörténeti intézet igazgatója tartott referátumot, a népi demokratikus korszak kutatásának eredményei: elvi- módszertani kérdések, címmel. előadásában a többi között felhívta a figyelmet arra, hogy a társadalomtörténeti kutatásnak számolnia kell a fiatalabb generáció igényeivel is, a husz- és harminc évesek korosztályával, amely nem létrehozója, hanem beleszületett örököse a szocialista rendnek. hazánk lakosságának fele nem rendelkezik semmiféle személyes tapasztalattal olyan eseményekről, mint a felszabadulás, vagy például az ellenforradalmi lázadás.

/folyt.köv./

13.40/zsu

-21-

BHO
07

bb.26./társadalomtudományi ... folyt./zsu

a tudományos ülésen részletesen foglalkoztak a kutatások összehangolásának fontosságával, a szocialista tudat fejlesztésének feladataival, politikai oktatásunk elméleti és módszertani kérdéseivel.

innen felhasználható : 16 órától!

a referátumot három szekcióban 19 korreferátum követte, majd a tapasztalatokat plenáris ülésen összegezték./mti/

-.-

bb.27. népi iparművészek kiállítása székesfehérvárott

dáv/st/zsu di

1980. március 12.

a kaposmenti síóagárdi valamint a székesfehérvári népművészet motivumait alkalmazó kézimunkákból nyitottak kiállítást szerdán a székesfehérvári megyei művelődési központban. a tárlaton a lebkiválóbb tolna megyei himzőasszonyok, németh pálné, lőrincz aladárné és cser mária népi iparművészek több mint félszáz munkáját - jegykendőjét, szőttes terítőit falvédőjét - mutatják be. /mti/

-.-

bb.28. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980-március 12-én 14.00 óráig

zsu di

1980. március 12.

1. vásár csarnokok
 2. öveges-kör
 3. építőtáborozás
 4. gépesített anyagmozgatás
 5. hanglemezgyűjtemény
 6. délutáni ruhák
 7. fonyódi víz
 8. tájvédelmi körzet
 9. pályázati kiírás
 10. fővárosi tanács kéri
 11. könyvek gyermeknapra
 12. biológiai nyelv
 13. haldex próbaüzeme
 14. kisebb létszám
 15. biogáz fűtésre
- /folyt.köv./

13.50/zsu

-22-

14/10
07

bb.28./a belföldi folyt./zsu

16. nyomdaipari ragasztóanyag
17. szemesterménytároló
18. vendéglátó központ
19. balesetek
20. országos béketanács küldöttsége
21. hiánycikkek csökkenése
22. elhunyt gerő ernő
23. 450 éves évforduló
24. időjárásjelentés
25. 25. putrik helyett
26. társadalomtudományi konferencia
27. népi iparművészek kiállítása
28. hírjegyzék

/mti/

-.-

bb.29. ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t/don/pr/zsu di

1980. március 12.

jóllehet budapestben csökkent az engedély nélküli építkezések száma, további szigorú és rövid idő alatt érvényesítendő intézkedések szükségesek - hangsúlyozták a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén. a városrendezési és építészeti főosztály - az illegális építkezéseket rendszeresen ellenőrizve - kiderítette: a múlt évben 1585-en kezdtek munkába hivatalos okirat nélkül. a hatóságoknak ezenkívül 2638 „régebbi,, ügyben is határozatot kellett hozni.

a tapasztalatok szerint sokan tisztában vannak a következményekkel, vállalják az akár többszöri bírságot is, mondván: így is megéri, hiszen majd megszerzik az építményre - lakrésze, garázsra, kamrára - vonatkozó ugynevezett fennmaradási engedélyt. nos a hatóságokat megkerülő elszámították magukat, mert a büntetésenként kirótt bírság megfizetésén túl bontani is kellett: 1181-en önként tüntették el építményüket, 82 esetben viszont bontó-brigádok tettek pontot az ügy végére. a hivatalos szervek nagyon alapos vizsgálat után adtak csak ki fennmaradási engedélyt azoknak, akiknél részint meggyőződtek arról, hogy nem akarták kijátszani a hatóságot, részint pedig tető alá hozott építményük illik a városképbe.

a testület ülésén indítványozták: az engedély nélküli építkezések felszámolására, megszüntetésére hozzanak az eddigi--eknél szigorúbb intézkedéseket, amelyben valóban visszatartják az embereket az illegális építkezésektől. az illetékesek ezzel egyidejűleg fokozzák ellenőrzéseiket.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülésén bejelentették: megszüntetik a xx. kerületi vörösmarty ut mentén lévő lezárt temetőt. ide már 1952 óta nem temetnek: a területet közcélokra hasznosítják./mti/

14.20/zsu

-.
-23-

bb.30 tiz frankfurti szakvásáron állit ki hazánk - sajtó-
tájékoztató

t/sz/z/pp/zsu di

1980. március 12.

a frankfurti vásárközpontban az idén mintegy tiz nemzetközi szakvásáron és kiállitáson vesznek részt hazánk vállalatai. Legközelebb az áprilisi szőrmevásáron a tannim-pex külkereskedelmi vállalat, majd májusban a textilipari szakrendezvények a hungarotex képviseli a magyar ipart.

a frankfurti vásárközpont vezetői szerdán, sajtótájékoztatón ismertették az ideai vásárprogramot, a duna intercontinental szállóban. elmondták, hogy köln, münchen és hannover mellett frankfurt is a kontinens legrangosabb vásárai közé tartozik. kétszáz huszezer négyzetméternyi területen állitanak ki az nszk-beli és a külföldi cégek. magyarország a tej- és a húsipari szakkiállitásokon kívül valamennyi frankfurti bemutatót részt vesz, köztük a tavaszi és az őszi nemzetközi vásárokon is. hazánk elsősorban a könnyüipari jellegű rendezvényeken képviselteti magát, hiszen exportérdekeltisége is elsősorban ezen a területen van. emellett hagyományos kiállitóként ott leszünk az őszi könyvvásáron is.

az idén az autóméchanika szakvásár lesz az egyik legrangosabb nemzetközi rendezvény. e kiállitás több mint ezer résztvevője, köztük a moüirt, főleg autótartozékokat, alkatrészeket és a szervizzel kapcsolatos eszközöket állit ki. nagy várakozás előzi meg a magyar bemutatót, amelyen a csepel művek híradástechnikai gépgyárában készülő új garázsipari és szervizdiagnosztikai berendezések láthatók majd./mti/

-.-

bb.31. csaknem fél méteres hó a bükk ,,tetején,,

kör/st/zsu di

1980. március 12.

szerdára virradóra csaknem tiz centiméteres hó esett a bükk ,,tetején,, bánkuton, s így továbbra is mintegy fél méteres hó várja a téli sportok kedvelőit. a bánkuti síklub vezetősége a hét végén ismét üzembe helyezi a három sífelvonót.

míg a bánkuti síparadicsomban még vastag hóbunda fedi a terepet, addig néhány kilométerrel arrébb, a hó és a garadna patak völgyében, a déli fekvésű, szélről védett lejtőkön hóvirág borítja az erdei tisztásokat és egyre több helyen bujlik ki az ibolya, az illatos hunyor. szintén a tavaszt jelzi, hogy megszólaltak a cinkék, fészkelnek a balkáni gerlék és az örvös galambok is./mti/

14.35/zsu

-24-

15.45

bb.32. szólt a hősök harangja
- a szegedi nagyárvíz évfordulóján

tób/st/zsu di

1980. március 12.

a szegedi dóm tornyában reggel megszólalt a hősök harangja, amelyet csak jeles egyházi ünnepeken és az 1873. március 12-i nagyárvíz évfordulóján szoktak megkonganatni.

szerelem

a nyolc és fél tonna súlyu harang, amelyet 1927-ben huztak fel a toronyba, a legnagyobb az országban, mélyzengésű hangja a százegy évvel ezelőtti katasztrófára emlékeztetett, amikor a tiszta elszabadult árja százötvenegy emberéletet követelt és 5585 házat, a város épületeinek 93 százalékát döntötte romba.

a felszabadulás utáni időkben nagy összegeket fordítottak a gátak erősítésére, az árvízvédekezés műszaki színvonalának fejlesztésére. ennek köszönhető, hogy 1970-ben az ,,évezred árvizét,, sikerült megfékezni. ennek magassága 960, míg a hajdanié ,,csak,, 806 centiméter volt. most már tiz éve azok tiszteletére is szól március 12-én a hősök harangja, akik 1970-ben helyt álltak a gátakon.

a nagyárvíz szerdai évfordulóján szeliden viselkedik a tiszta, amelyet erős gátak őriznek. az elmúlt öt esztendőben teljesen újjáépítették szeged város fő árvédelmi vonalát, a tiszai partifalat és tavaly a nagyárvíz centenáriumán ünnepélyesen átadták rendeltetésének. az idén még 600 méterrel meghosszabbítják a védőfalat a hungária szállótól az új közuti hidig terjedő partszakaszon./mti

-.-

bb 33. forgalomkorlátozás

gk umpr di

1980. március 12.

a budapesti rendőr-főkapitányság közlekedésrendészete és a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága értesíti a gépjárművezetőket, hogy a március 15-i ünnepek miatt a fővárosban forgalomkorlátozások lesznek.

a ii. kerületi bem józsef téren, az v. kerületi kossuth lajos téren, valamint az v. kerületi petőfi téren koszoruzási ünnepekre kerül sor. a koszoruzások után a résztvevők a március 15. téren gyülekeznek és gyalogosan vonulnak a nemzeti muzeum kertjébe, ahol politikai nagygyűlés lesz.

/folyt.köv./
15.45/um

- 25 -

16.10

17.10

bb 33. /forgalomkorlátozás....1.folyt./um

teljesen lezárják a forgalom előtt március 15-én 8.30 órától 10.30 óráig a váci utca - duna utca - névtelen utca - március 15. tér - duna-körzõ - vigadó utca - apáczai csere jános utca - régiposta utca által határolt területet; március 15-én 10 órától 11 óráig a március 15. tér - piarista-köz - szabadsajtó utca - kossuth Lajos utca - muzeum körut vonalát; március 15-én 10 órától előre láthatólag 13 óráig a muzeum körutnak a kossuth Lajos utca és Kálvin tér közötti szakaszát és a Bródy Sándor utcának a Pollack Mihály tér és muzeum körut közötti szakaszát, továbbá a Pollack Mihály teret és a muzeum utcát.

a forgalomtorlódás megelőzése érdekében a rendõrség a belvárostól távolabb esõ utvonalakon is eltereli a forgalmat. az észak-déli irányú átmenõ forgalom céljára a budai rakparti utat, valamint a pesti nagykörut igénybe vételét javasolja.

a felsorolt lezárásra kerülõ utvonalakon, valamint a muzeumkertet, a március 15. teret és a Bem József teret környezõ utcákban megállási tilalom lép életbe 1980. március 14-én 12 órától március 15-én 14 óráig. a megállási tilalmat közuti jelzõtáblák is jelölik.

a forgalomkorlátozás miatt az utlezárás idején módosulnak a tömegközlekedési jármûvek utvonalai is, amirõl a bkv külön tájékoztatja az utazóközönséget. a közlekedési hatóságok kéri a jármûvezetõket, hogy a forgalomkorlátozás időtartama alatt lehetőleg kerüljék el a belvárost. /mti/

.-.

bb 34. a kongresszusi munkaverseny hirei -vállalták - teljesítik

sl-os-csiz-lér-szü/mm um pp di 1980. március 12.

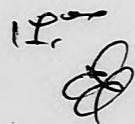
ne add tovább hibásan! - ez a kongresszusi munkaverseny jelszava és alap gondolata a vörös október férfiruhagyárban, ahol a rész munkák hibáit azonnal jelzik, a szalagon nem engedik tovább, hogy a készáru kifogástalan legyen. a vállalat kispesti gyárában jelenleg az esze Tamás vasaló és a hámán kató zsebkészítõ brigád eredményeit értékelik a legnagyobbra, mert a vasalásra, a zseb beállítására sokkal kevesebb a panasz, mint korábban, ami elsõsorban a fokozott önellenõrzésnek köszönhetõ.

/folyt.köv./

- 26 -

15.55/um

1615

IF.

bb 34. /a kongresszusi....1.folyt./um

a vállalat egészének hasonló törekvéseit jelzi, hogy a férfi öltönyök, zakók, nadrágok 98.4 százaléka elsőosztályú. ez háromtized százalékkal több a tavalyinál, ami jelentős eredmény, mert minden tizedszázalékos javulás 130 ezer forintos évi többletbevételhez juttatja a gyárat.

a brg salgótarjáni rádiótelefongyárában azt ajánlották fel a dolgozók, hogy a viszonylag szûk határidõt is megelőzve elkészítik azt az 1600 rádiótelefont, amely az olimpiai helyszínek közötti gyors összeköttetést és a jármûforgalom korszerû irányítását szolgálja. a készülékek gyártását februárban kezdték el, az elsõ tételüket már elküldték Moszkvába és a munka olyan jó ütemben halad, hogy május helyett már áprilisban, vagyis egy hónappal a határidõ előtt mind az 1600 készüléket elindíthatják rendeltetési helyére.

a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinát mûszaki dolgozóinak egyik legfõbb felajánlása az volt, hogy újszerû megoldásokkal import fenyõfát helyettesítsenek a hétvégi házak gyártásánál. az új alapanyag a cementkötésû forgácslap, amit máris jó eredménnyel alkalmaznak. a kombinát szentgotthárdi üzemében az idén körülbelül 60 millió forint értékû nyaralóépületet készítenek az új alapanyagból, s gyártanak belõle vállalati üdülõket is. a cementkötésû forgácslapból készülni nyaralóépületek - amelyeket domino néven hoznak forgalomba - három nap alatt felállíthatók végleges helyükön.

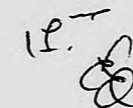
a hajdu megyei állami építõipari vállalat dolgozóinak egyik legújabb sikere, hogy - kongresszusi felajánlásukat teljesítve - debrecen újkerti lakótelepén csaknem egy hónappal a határidõ előtt építették fel egy 14 emeletes, 114 lakásos házat. a többi lakás és gyermekintézmény építkezése is elõbbre tartanak az eredeti programnál. a vállalat vezetői a legjobbak között említik a dózsa kõmûves szocialista brigádot, amely példásan kihasználja a munkaidõ minden percét. a brigád tagjai felváltva, már a munkaidõ hivatalos megkezdése elõtt a helyükön vannak, mindent elõkészítenek, s így egész nap zavartalanul dolgozhatnak. /mti/

.-.

- 27 -

16.10/um

1620

IF.

bb 35. új központi könyvtár épül szegeden

dén-st/mné um di

1980. március 12.

szegeden megkezdődött a dóm téri központi könyvtár és Leletár építése. a munkát az anyagi lehetőségektől függő ütemben folytatják, s a vi. ötéves terv időszakában valószínűleg már korszerű új otthonába költözhet a tiszaparti közművelődési palotából a somogyi könyvtár - közölték a városi tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén. az elmúlt öt évben a könyvtár újabb fiókkönyvtárakat nyitott az új lakónegyedekben és a peremkerületekben. az intézmény központjából és a 24 városi fiókkönyvtárból tavaly mintegy 720 000 kötetet kölcsönzött a lakosság. ennél nagyobb forgalomra is számíthatnak, ha a nemrég megépült ugynevezett északi városrészben is megnyitják tervezett fiókkönyvtárakat és javítják néhány szűk, elavult helyiségben működő könyvtárak elhelyezésének körülményeit. a végrehajtó bizottság ülésén hangsúlyozták, hogy a város közművelődésében hiánypótlók a könyvtárakban rendezett kiállítások, a zenei, irodalmi és más ismeretterjesztő programok, a gyereken lévő kismamák számára tartott előadássorozatok. ezzel a munkával bizonyos mértékig csökkentik a peremkerületi művelődési házak hiányából adódó gondokat. a vb határozatot hozott arról, hogy a pénzügyi szervek megvizsgálják a könyvtárlomány eddiginél nagyobb mértékű fejlesztésének lehetőségeit. /mti/

--

bb 36. borbás vince emlékülés keszthelyen

szé/um st di

1980. március 12.

borbás vincének, a hazai növényföldrajzi kutatások 75 évvel ezelőtt elhunyt kezdeményezőjének munkásságát méltatták szerdán keszthelyen a balatoni intéző bizottság környezet- és vízvédelmi szakbizottsága, valamint a városi tanács rendezte emlékülésen.

keszthelyen ez alkalomból sétányt neveztek el borbás vincéről. /mti/

--

- 28 -

16.20/um

16.20

17.10
17.10

bb 37. benépesült a határ - vetik a zöldborsót

end,dáv,ká/um hgy

1980. március 12.

a hüvös márciusi időjárás ellenére megindult a mezőgazdaság gépezete szolnok megyében, az ország egyik legnagyobb mezőgazdasági körzetében. a jászfényszaru béke termelőszövetkezetben megkezdődött a korai zöldborsó vetése, s a tervezett 210 hektárból eddig több mint ötven hektáron került földbe a mag. jól szervezett munkával, a gépek kihasználásával alig több mint három hét alatt befejezték a jól telelt 1800 hektár őszi gabona fejtrágyázását. teljes a nagyüzem a gazdaság kertészetében is: készítik a palántákat a 110 hektár zöldpaprika és 160 hektár paradicsom termőterületére. a jászladányi egyetértés tsz földjein a tavaszi árpát vetik; szerdán 35 hektáron került földbe a takarmánynövény magja.

fejér megyében a déli fekvésű lazább talaju földeken megkezdtek a koratavasziak alá a talaj előkészítését, hozzáfogtak a simítózáshoz, a megye legmelegebb talaju vidékén - baracs környékén - pedig már vetik is a mákot és a borsót. a gazdaságok többsége tartva az éjszakai fagyoktól, azonban még vár ezzel a munkával.

megyeszerte befejezéshez közeledik az őszi gabonafélék fejtrágyázása, s a gépműhelyekben is folytatottak a téli-tavaszi munkák zömén. a javításokat igyekeztek mindenütt takarékosan elvégezni; felújították a még használható alkatrészeket. /mti/

--

bb 39. tot küldöttség utazott nicosiába

k jf/gk um pp hgy

1980. március 12.

szerdán a termelőszövetkezetek országos tanácsának háromtagú küldöttsége nyiri béla főtitkárhelyettes vezetésével nicosiába utazott, ahol részt vesznek a ciprusi parasztszövetség vii. kongresszusán. /mti/

--

- 29 -

16.25/um

16.25

17.10
17.10

bb 38. az egészségügyi minisztérium tájékoztatója

pá um dg hgy

1980. március 12.

március első hetében a fővárosban, valamint békés és győr-sopron megyében emelkedett az influenza és az influenzaszerű megbetegedések száma, az országos adatok szerint március 3-a és 9-e között több mint 26 000 megbetegedést regisztráltak az orvosok.

a megbetegedések száma a legnagyobb mértékben - 30 százalékkal - békés megyében emelkedett, győr-sopron megyében pedig ebben az időszakban több mint 6000 megbetegedés fordult elő. a fővárosban a korábbi 8500 beteggel szemben március első hetében már 10 000-en kapták meg az influenzát. a betegek többsége 1-14 éves gyermek.

az eddigi adatok szerint a betegség leggyakoribb szövődménye a hörghurut.

a vírus-laboratóriumokban ez ideig feldolgozott anyagokból 16 esetben influenza a-2, három esetben influenza b-vírust izoláltak. /mti/

--

bb 40. kiállítás az utolsó siklói fazekas emlékére

igó/um st hgy

1980. március 12.

az utolsó siklói fazekas, gerencsér sebestyén emlékére kiállítást rendeztek szülővárosában halála 25. évfordulóján. a híres népművész életművét bemutató tárlat szerdán nyílt meg a vár lovagtermében és május végéig láthatják az érdeklődők.

az 1898 s 1955 között élt gerencsér sebestyén magas művészi színvonalra emelte az ősi fazekasmesterséget és kiemelkedő munkássága elismerésül az elsők között kapta meg annak idején a népművészet mestere címet. emlékére három évenként országos fazekaspályázatot hirdetnek, s a legszebb, legértékesebb kerámiák alkotóit a gerencsér sebestyén-emlékdíjjal tüntetik ki.

/folyt.köv./

- 30 -

16.30/um

16.30

17.10

bb 40. /kiállítás...folyt./um

a most megnyílt emlékkiállításon a mester mintegy száz alkotását mutatják be, amelyeket köz- és magángyűjteményekben őriznek. a kerámiák szemléletes képet adnak gerencsér sebestyén életművéről.

az évforduló alkalmából megkoszorúzták a gerencsér sebestyén lakóházán elhelyezett emléktáblát. siklós tanácsa könyvet adott ki a város jeles szülöttéről, szerzője mecseki józsef és készítője a híres kner nyomda. /mti/

--

bb 41. akadémiai székfoglaló

gg um dg hgy

1980. március 12.

csibi sándor, az mta levelező tagja, „a jelfeldolgozás módszerei és lehetőségei a hírközlésben és a számítástechnikában, címmel székfoglaló előadást tartott szerdán a magyar tudományos akadémián. /mti/

6 új

--

bb 42. jobban alkalmazkodni a piaci igényekhez - az állami gazdaságok sajtótájékoztatója

t jf/gg umpp hgy

1980. március 12.

az állami gazdaságok erőteljesen növelik a termelést, gazdálkodásukban azonban a korábbinál nagyobb hangsúlyt kap az eredményesség, a hatékonyság, különösen az anyag- és energiafelhasználásban - mondotta klenczner andrás, az állami gazdaságok központjának vezérigazgatója, szerdai sajtótájékoztatóján.

a fejlesztés eszközei az idején esztendőre adottak; 1979-hez képest mintegy 9 százalékos termelésfejlesztést terveznek. ezen belül a növénytermesztésben a termelés 15 százalékos bővítésével számolnak, az állattenyésztésben pedig továbbra is egyenletesen fokozzák a hozamokat.

/folyt.ksv./

- 31 -

16.35/um

16.35

17.10

bb 42. /jobban alkalmazkodni...1.folyt./um

az állami nagyüzemek termelési szerkezete és átlagos üzemmagsága az elmúlt időszakban kialakult. az új szabályozórendszer azonban a korábbinál jobban megköveteli a jövedelmezőbb gazdálkodást, ezért következetesen, rugalmasan alkalmazkodnak a piaci igényekhez. felkarolják azokat az ágazatokat, amelyek lehetővé teszik a kereslet magasabb színvonalu kielégítését. az elmúlt év tapasztalatai egyértelműen igazolták, hogy azok a nagyüzemek, amelyek túlságosan egyoldaluan kötelezték el magukat a gabonafélék termesztésére, kedvezőtlenebb időjárás esetén nem remélhetik a tervezett nyereséget, így hátrányos helyzetbe kerülnek. az időszakos kiesések ellensúlyozására jó lehetőség a termelés bővítése, ezen kívül az alaptevékenységet harmonikusan kiegészítő feldolgozó munka kialakítása. mindenekelőtt a szőlő- és a gyümölcsstermesztésben, továbbá a segédüzemek esetében, ahol a meglévő géppark szélesebb körű felhasználása pótolja a jövedelmet.

a gazdaságok árujának mind nagyobb hányada jut exportra. ezért az állami termelői kör érdekelt abban, hogy a terményeket, a feldolgozott termékeket a lehető leggazdaságosabban értékesítsék. az üzemek jelenleg csak korlátozott mértékű közvetlen külpiazi kapcsolattal rendelkeznek. a tapasztalatok arra figyelmeztetnek, hogy a versenyképesség fenntartása, sőt fokozása miatt is szükség van a kapcsolatrendszer korszerűsítésére. a külkereskedelmi munkát azzal teszik hatékonyabbá, hogy az illetékes külkereskedelmi vállalatokkal - amelyek különben mind nagyobb eredményeket érnek el a hazai árucikkek előnyös külföldi értékesítésénél - társulásokat hoznak létre. így a termelőkhöz is közelebb kerül a nemzetközi piac értékeit és az igények ismeretében tudatosabban közös érdekelttség alapján alakíthatják technológiájukat. az agrimpex-szel, a terimpex-szel már megkötötték a szerződéseket, és újabb megállapodásokat készítenek elő más külkereskedelmi vállalatokkal is.

a gazdaságok termelési szerkezetében hangsúlyosabb helyet kap az állattenyésztés, amelynek termelési értéke már meghaladja a növénytermesztését. nemzetközi mércével mérve is jó eredménnyel dolgoznak a baromfitenyésztő üzemek. a szarvasmarha-tenyésztők figyelemre méltóan fokozzák a hozamokat.

/folyt.köv./

- 32 -

16.40/um

16.55

17.40
17.40

bb 42. /jobban alkalmazkodni...2.folyt./um

az elmúlt évben az egy tehénre jutó tejtermelés 4.580 liter volt, 3.500 liter alatti teljesítmény nem volt, ellenben egész sor nagyüzem tehenészete 6.000 literes hozammal dolgozott. gondot okoz azonban továbbra is a sertésenyésztés, ahol jelentősek a veszteségek. a nagyüzemi telepek szaporulatának negyedét különböző okoknál fogva - állategészségügyi, tartás-technológia és takarmányozási - nem tudják hizóállattá felnevelni. ha ennek a kiesésnek, amely az állami nagyüzemekben évente többszázszáz nagyságu, elejét veszik, úgy beruházás és jelentős többletkiadás nélkül kifizetődőbbé tehetik a sertésenyésztést. nehezíti a helyzetet, hogy a korábban épített telepek egy részének üzemfenntartási költségei indoklatlanul nagyok, ezért napirendre kerül a technológia egyszerűsítése.

az üzemekben a termelés fejlesztésével egyenrangunak tartják a szociális és a munkahelyi ellátás folyamatos javítását. a régi cselédlakásokból eddig 4.500-at bontottak le és várhatóan 1981-ben az utolsó korszerűtlen lakásokat is lebontják, új otthonhoz juttatva lakóikat. fontos feladat a munkavédelem és az egészségügyi ellátás további korszerűsítése is.
/mti/

-.-

bb 43. kukorica tárolási tapasztalatcsere és bemutató pásztón

csiz/um kz hgy

1980. március 12.

a mesterséges szárításhoz képest száz kilogrammonként hetven forinttal olcsóbb a fóliagödrös kukorica tárolás önköltsége - pangoztatták borsod, heves, nógrád, pest és szolnok megye takarmányozási és állattenyésztési szakembereinek, tsz elnökeinek szerdán pásztón megtartott tapasztalatcserején. a bács-kiskun megyei csávolyon működő termelőszövetkezet tavaly már 5200 tonna kukoricát tárolt és tartósított pvc fóliával bélelt gödrökben. a tsz tíz évvel ezelőtt 10 millió forintos költséggel felszerelt silótornyait ma már beérbeadja, s 1200 hektáron termelt kukoricáját mindössze 220 ezer forint ráfordítással kialakított gödrökben tartósítja.

/folyt.köv./

- 33 -

16.45/um

17.00

17.20
17.20

bb 43. /kukorica....folyt./um

a gázolaj- és a hagyományos tárolási költségek megtakarításából nyolc év alatt összesen 4 millió forintot nyert a csávolyi közös gazdaság, de tavaly például már egyetlen év alatt két- és félmillióra rugott a megtakarítás. ezenkívül az enyhe tejsavas erjedés, majd széndioxid képződés következtében természetes biológiai úton végbemenő konzerválódás - ellentétben a mesterségesen szárított kukoricával - nem pusztítja el a szemestakarmány fehérjeállományát, a pótolhatatlan lizint, karotint és más tápanyagokat, vitaminokat.

a csávolyi szemestakarmány tárolási tartósítási módszerre mind több termelőszövetkezet vezetői figyeltek fel. fokozta az érdeklődést, hogy a fóliagödrös tárolási módszert csávolyon sikerrel alkalmazzák a kukoricán kívül buza, árpa és zab, kísérletképpen pedig lucerna tárolására-tartósítására is.

a szerdai tapasztalatcsere és bemutató színhelyén pászton tavaly husz vagon kukoricát tároltak így, de a sikeren felbuzdulva idén már ötven vagonnyi termés kerül a fóliával bélelt gödrökbe. országszerte ma már mintegy hatvan termelőszövetkezetben összesen 200 ezer tonna kukoricát tartósítottak a csávolyi példát követve; az idén lehetőség van arra, hogy ennek a mennyiségnek akár tizszeresét, kétmillió tonna szemestakarmányt szállítsanak a kombájnoktól egyenesen a fóliagödrökbe. márpedig csupán a forrólevegős szárítók üzemanyagát tekintve ez 70-80 ezer tonna gázolajmegtakarítást ígér. ehhez járul még a hagyományos tárolási költségek megtakarítása, valamint a szinte frissen megőrződött, tápanyagokban dus szemesterménynek köszönhetően a fajlagos takarmányfelhasználás várható csökkenése. ez pedig a még mindig tekintélyes takarmányimportunk további mérséklését, jelentős deviza megtakarítását mozdítja elő. ezért az országos takarmányozási és állattenyésztési felügyelőség a közeljövőben - a csávolyi módszer elterjedésének meggyorsítása érdekében - a pásztóihoz hasonló tapasztalatcsereket rendez szolnok, tolna, baranya, komárom, csongrád és somogy megyében. /mti/

--

16.55/um

17.05
18.05

- 34 -

bb 44. öthónapos előny a kivitelezésben - szemle a dunai vasmű konverter-acélmű építésénél

zsi/um kz

1980. március 12.

megkezdtek a nyersvas körkeverő szerelését és a második konverter óriásgömbjének összehegesztését a dunai vasmű konverter-acélművének szerelői. helyén van az új üzem kisebb és nagyobb csarnokának vázszerkezete is. létrehozói - a magyar és a lengyel szerelők - kitűzték rá a magyar és a lengyel zászlót. a 10 milliárd forintos nagyberuházás műszaki készítése jelenleg meghaladta a 60 százalékot. ez azt jelenti, hogy a nagyszabású munkában résztvevő 12 építő-szerelő vállalat, valamint a több tucat alvállalkozó 1800 dolgozója öt hónapos előnyt szerzett a kivitelezésben. a kiszolgáló létesítmények közül az új oxigéngyár és a mészmű már az idén megkezdte a próbaüzemelését - állapították meg. a kivitelezésben érdekelt minisztériumok - a kgm és az évm - illetve a beruházók és a kivitelezők szerdán megtartott helyszíni szemlén, amelynek során áttekintették az építkezés jelenlegi állását és meghatározták az 1980. évi feladatokat. elmondták, hogy az idei év döntő a beruházás kivitelezésében, mivel az utolsó import berendezések beérkezése és a szakipari szerelések torlódása a tervszerű irányítás és az együttműködés javítását kívánja meg a résztvevőktől. a szemle résztvevői egyetértettek abban, hogy az építők megtarthatják eddig megszerzett időelőnyüket és így a két dunaujvárosi konverter közül az első az eredeti határidőnél fél évvel hamarabb, már 1981 közepén acélt csapolhat. /mti/

--

bb 45. ülést tartott a kisz központi bizottsága

t mir/pá um dg ie

1980. március 12.

szerdán ülést tartott a kisz központi bizottsága. a tanácskozáson részt vett és felszólalt baranyai tiber, az mszmp kb osztályvezetője, jelen volt polinszky károly oktatási miniszter, s ott voltak az mszmp megyei és megyei jogú bizottságainak titkárai.

a központi bizottság meghallgatta maróthy lászlónak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a kisz kb első titkárának tájékoztatóját az mszmp központi bizottságának február 28-i üléséről.

/folyt.köv./

- 35 -

18.10/um

18.20

bb 45. /ülést tartott ...1.folytm/um

a kb ezt követően - deák gábornak, a központi bizottság titkárnak előterjesztésében - megtárgyalta a kisz-építés tapasztalatairól, valamint a kisz-szervezetek párttagajánló tevékenységéről szóló jelentéseket és meghatározta a további feladatokat. e két munkaterület alapvető jelentőségű, mert a kisz-nek hivatásából fakadó feladata, hogy az ifjúság minél szélesebb tömegeire hatva mozgósítsa a fiatalokat a párt politikájának megvalósítására és vegyen részt legjobb tagjainak párttaggá nevelésében.

az utóbbi öt évben fejlődött a kisz-építőmunka. 1975 óta hatvanezerrel növekedett az ifjúsági szövetség tagjainak száma. a kisz jelenlegi taglétszáma 855 ezer; tehát minden harmadik fiatal tagja az ifjúsági szövetségnek. összességében az ifjúság csaknem minden rétegében nőtt a kisz-tagok aránya; különösen a szakmunkástanulók, valamint az értelmiségi fiatalok egyes rétegei között. kismértékben, nőtt a szervezettség a munkás- és parasztfiatalok körében, de még elmarad a kívánattól. ezért kiemelt feladat, hogy a szövetség jobb munkájának hatására tovább emelkedjen a kisz-tagok aránya a munkásfiatalok és a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok körében. változatlanul fontos a szakmunkástanulók és a fiatal értelmiség egyes rétegei szervezettségének további javítása is. a taglétszám növekedésével egyidejűleg erősödtek a kisz kommunista-politikai vonásai, aktívabbá vált a kisz-tagság, nőtt a szervezeti fegyelem.

a kisz központi bizottsága megállapította, hogy a szervezettség fejlesztése csak a kisz politikai hatásának, vonzerejének és tekintélyének növelésével együtt, annak következményeként valósítható meg. a kisz-szervezeteknek ennek érdekében egész tevékenységükben, programjaikban jobban kell érvényesíteniük a fiatalok élet- és munkakörülményeiből, gondolkodásmódjából, igényeiből, problémáiból adódó sajátosságokat. a mozgalmi munka színvonala, a kisz tekintélye, a fiatalok gondolkodása nagymértékben függ az üzem, az intézmény politikai légkörétől, a munkahelyek és iskolák vezetési stílusától, a szocialista demokrácia megvalósulásától.

fontos feladat, hogy a mozgalmi munka vonzerejét erősítve a kisz-szervezetek tudatosabban növeljék szervezettségüket. a munkahelyi, intézményi kisz-szervezetekben legyen tervszerűbb a tagfelvételi munka. valamennyi kisz-szervezetnek nagyfelelőssége és fontos teendői vannak abban, hogy a kisz-be már felvett fiatalok közül mind többen maradjanak a szervezet tagjai tanulmányaik befejezése után, a sorkatonai szolgálat teljesítését követően, a munkahely változtatásakor, valamint a gyermekgondozási szabadság letelte után is.

/folyt.köv./

- 36 -

18.15/uma

18¹⁵₀

bb 45. /ülést tartott ...2.folyt./um

az ifjúsági szövetség részvétele a párttaggá nevelésben, illetve párttagajánló munkája egyenletesen fejlődik. évről évre növekszik a pártba felvett fiatalok, ezen belül a kisz-tagok száma. 1979-ben a pártba felvettek 57 százaléka kisz-tag volt. a számszerű változások is jelzik, hogy egyre inkább a kisz jelenti a párt fő utánpótlási bázisát.

a kisz programja, az egyes szervezetek tevékenysége sok kisz-tag számára teszi lehetővé, hogy munkájával, aktív társadalmi-közéleti tevékenységével bizonyítsa felkészültségét a párttagságra. a kisz-szervezetek az alkalmasság megítélésekor elsősorban a végzett munkát, a párt politikájáért való kiállást, a példamutató magatartást veszik figyelembe. a párttagságra érett tagjaik felkészítésében a kisz-szervezetek egyre hatékonyabban vesznek részt.

a központi bizottság hangsúlyozta, hogy a pártthatározatoknak megfelelően, a kisz munkájának javításával is tovább kell növelni a pártba felvett munkás- illetve értelmiségi fiatalok, valamint az egyetemi és főiskolai hallgatók számát és arányát. a kisz-szervezeteknek bátrabban kell ajánlaniuk az mszmp tagjainak sorába az ifjúság fiatalabb korcsoportjaiból is.

a központi bizottság - érdemei elismerése mellett, más fontos beosztásba kerülése miatt - felmentette az intéző bizottságban, a titkárságban és a központi bizottságban betöltött tagsága alól hámosi csabát, majd tarcsi gyulát, a kisz budapesti bizottságának első titkárát kooptálta a központi bizottság tagjai sorába, s megválasztotta az intéző bizottság, és a titkárság tagjának. /mti/

-.-

bb 46. üdvözlő távirat

tr?um dg ie

1980. március 2.

grenada nemzeti ünnepe alkalmából Lázár György, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte Maurice Bishopot, grenada miniszterelnökét. /mti/

-.-

- 37 -

18.20/um

18²⁰₀

bb 47. tanácskozott a magyar partizán szövetség választmánya

t da/um dg ie

1980. március 12.

a múlt évi munkát összegezte, és az ideit tervet vitatta meg a magyar partizán szövetség választmánya szerdán a parlament vadásztermében.

a tanácskozást - amelyen részt vettek a szövetséggel együttműködő szervezetek és intézmények, valamint a budapesti és a megyei pártbizottságok képviselői - fehér lajos, a szövetség elnöke nyitotta meg, az mszmp közlegő xii. kongresszusáról szólva kifejtette: a szövetség tagsága bizalommal van a párt kipróbált, helyes politikája iránt és a jövőben is ennek szellemében fog dolgozni a párt programjának, politikájának megvalósításáért, a fejlett szocialista társadalom felépítéséért, a továbbiakban szolt hazánk 35 évvel ezelőtti felszabadításának történelmi jelentőségéről, a szovjetunió áldozatos harcáról.

a szövetség országos bizottságának írásos beszámolója - amelyhez uszta gyula főtítkár füzött szóbeli kiegészítést - megállapítja, hogy tavaly tovább erősödött az együttműködés a társadalmi szervezetekkel, társintézményekkel, bővült a szövetség felvilágosító, nevelő tevékenysége, s történelmi feldolgozó munkája. hatékonyabb a fiatalok körében végzett hazafias és internacionalista nevelőmunka, amelyre elsősorban a „veterán-fiatal”, találkozó, a kötetlen beszélgetések adnak jó lehetőséget - ezért a jövőben még nagyobb gondot fordítanak az ilyen irányú tevékenységre. figyelemre méltó az is, hogy mind több fiatal kerekedik utra, hogy vándortáborozáson ismerkedjen meg a partizánharcok történetével, emlékhelyeivel.

a hagyományok ápolása, a történelmi jelentőségű emlékek megőrzése és továbbadása érdekében a szövetség tagjai tevékenyen közreműködtek az antifasiszta harcokról, az ellenállási mozgalomról, a második világháborúról és a felszabadulásról szóló kiállítások megrendezésében, az ilyen témájú könyvek, kiadványok szerkesztésében - s ezt a jövőben is fontos feladatnak tekintik.

tovább erősödtek a szövetség kapcsolatai a szocialista országok antifasiszta és veteránszervezeteivel, véleményt cseréltek az ellenállással kapcsolatos visszaemlékezések gyűjtéséről és hasznosításáról, az ifjuság antifasiszta nevelésének módszereiről. eredményes az együttműködés a fejlett tőkésországok partizánszervezeteivel is, s megkezdték a kapcsolatok kiépítését a fejlődő országok érdekelt szervezeteivel.

/folyt.köv./

- 38 -

18.30/um

18^{uo}

19.30
19

bb.47 /tanácskozott a magyar....folyt./um

a vitában felszólalók hangoztatták, hogy az internacionalista és a hazafias nevelés egyik fontos eszköze a személyes részvétel a fiatalok közösségeiben, élménybeszámoló rendezése például, évről évre jó keret ehhez a forradalmi ifjusági napok rendezvénysorozata.

az ülés résztvevői jóváhagyták a beszámolót és elfogadták a magyar partizán szövetség választmányának állásfoglalását. ebben hangsúlyozzák: a szövetség tagjai - akik átélték a háboru borzalmait - aggodnak az imperialista háborus erőket jelenlegi aknamunkája, a nemzetközi helyzetet kiélező, emberiség-ellenes politikája miatt. a maguk eszközeivel továbbra is küzdenek az enyhülésért, egy új háboru elkerüléséért, a megszerelésért, a béke biztosításáért. /mti/

..-

bb 48. felhasználható 19.40 órától!

megnyilt azujjáépített pesti vigadó

i kp/z um dg ie

1980. március 12.

elsőként liszt xv. magyar rapszódiaja hangzott fel az ujjaépült pesti vigadóban. szerdán ünnepi gálaesttel megnyilt a művészetek duna-parti palotája. liszt, erkel, bartók, kodály, csermák, dohnányi zeneműveit, vörösmarty liszt ferenc-hez írott ódáját, móra: hiszek az emberben című vallomását neves fővárosi művészek tolmácsolták.

x x x

a budára vivő hajdani hajóhid pesti hidfőjénél 1832-től a pollack mihály által tervezett redout állott; 1849-ben hentzi osztrák városparancsnok rommá lövette. a mai új vigadó közvetlen elődje feszl frigyes tervei alapján a múlt század 60-as éveiben épült, s a második világháboru változtatta romhalmazzá. a felszabadulás után évekig vita folyt arról, hogy mi legyen a csak üszkös falak formájában létező vigadó sorsa, a döntés 1960-ban született meg: ujja kell építeni, s eredeti céljainak megfelelően szolgálja a közművelődést és az igényes szórakozást.

/folyt.köv./

- 39 -

18.40/um

18^{uo}

19.30
19

bb 48. /megnyilt1.folyt./um

az újjáalkotók - élükön thiry györgy tervezővel, czagány istván műépítésszel, fehérvári sándorné belsőépítész-szel és az országos műemléki felügyelőség szakembereivel - arra törekedtek, hogy a lehetőségekhez mérten hűek maradjanak feszl frigyos terveihez, elképzeléseihez. a helyreállításban a generálkivitelező, a középületépítő vállalat irányításával csaknem ötven szakma kiváló mesterei működtek közre, többek között az országos szakipari, a kőfaragó, az épületszobrász-ipari-, az iparművészeti-, az épületasztalosipari-, a csőszel-velőipari vállalat munkásai, technikusai, mérnökei. a főlép-csőházban lotz károly faliképeit és than mór argius királyfi találkozója tündér ilonával című freskóját értő restaurátorok, illés jános és felesége, varázsolták, újjá.

az eredeti épületet - a fennmaradt dokumentumok alapján leginkább a lépcsőház és a híres nagyterem idézi. a klimati-zált, 637 személyes nagyterem átadásával új, hangversenyek megtartására várhatóan ideális helyiséggel gazdagodott a fő-város zenei élete. a korábban 22 méteres magasságot ugyanis díszes kiképzésű álmennyezettel csökkentették, így módon ja-vítottak a valaha híresen rossz akusztikán, s a terem válto-zatlanul rendelkezésre áll fényes bálók, s különböző műsorok megrendezésére.

a 198 személyes, modern kiképzésű kamaraterem elsősorban ugyancsak a zene- és pódiumművészeté, egyebek között kamara-hangversenyek, szólóestek megtartására és - a vígadó vezetői-nek szándéka szerint - fiatal alkotók bemutatkozására is rendel-kezésre áll.

otthonra talál a pesti vígadóban a képzőművészet; a fél-emeleti három kiállító helyiségben a művészeti alap ren-dez a jövőben tárlatokat.

formálódik a vörösmarty térre néző kulturális központtal szerves egységet alkotó vígadónak a művészeti programja. az el-ső nyilvános hangversenyt a nagyteremben március 17-én rendezik meg, a liszt ferenc kamarazenekar bartók divertimentóját, bach iii. brandenburgi versenyt és csajkovszkij: vonósszerenádját játssza. az első kiállítást április 2-án délután nyitják meg, az első bált pedig a volántourist rendezi meg, március 29-én. /mti/

18.45/um

-.-
- 40 -

18.50
P

19.30
P

bb 49. filmfesztivál-díjak átadása

t me/z um dg ie

1980. március 12.

szerdán a kulturális minisztérium filmfőigazgatóságán szabó b. istván főigazgató átadta gábor pálnak, az angi vera című film rendezőjének az 1979. évi chicagói nemzetközi film-fesztivál nagydíját, az arany hugó díjat, valamint papp verá-nak, a film főszereplőjének a legjobb női alakítás díját, továbbá a nemrég lezajlott nyugat-berlini filmfesztiválon a legjobb rendezésért elnyert ezüst medve díjat szabó istván filmrendezőnek a bizalom című filmért. /mti/

-.-

bb 50. időjárásjelentés

z um ie

1980. március 12.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

szórványos eső, hó

várható időjárás csütörtök estig: folytatódik a változóan felhős idő, szórványosan záporral, hózáporral. a délkeleti, déli szél holnap napközben megélénkül. a hőmérséklet holnap kora délután 5 és 10 fok között lesz. /mti/

-.-

bb 51. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1 4 órától zárásig

um ie

1980. március 12.

29. ülést tartott a fővárosi tanács vb
30. részvételünk a frankfurti vásárokon
31. tél és tavasz a bükkben
32. a szegedi nagyárvíz évfordulója /5.jav./
33. forgalomkorlátozás
34. a kongresszusi munkaverseny hirei
35. új központi könyvtár épül szegeden
36. borbás vince emlékülés keszthelyen
37. márciusi munkák a földeken /6.jav./

őfolyt. köv./

- 41 -

21-15/um

21.30
P

bb 51. /a belföldi....folyt./um

38. az egészségügyi minisztérium tájékoztatója
39. tot küldöttség utazott nicosiába
40. kiállítás az utolsó siklósi fazekas emlékére
41. akadémiai székfoglaló /7.jav./
42. az állami gazdaságok sajtótájékoztatója
43. kukorica tárolási tapasztalatcsere /8.jav./
44. szemle a dunai vasmű konverter acélmű építésénél
45. ülést tartott a kisz kb
46. üdvözlő távirat grenadába
47. a magyar partizán szövetség választmányának ülése
48. megnyílt a vigadó
- 49? filmfesztivál-díjak átadása
50. időjárás
51. hírjegyzék

--

- 42 -

- v e g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: dosztányi imre, izsák erika,
halasi györgy

21.15/um

2185

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.000 X

Belföldi hírek

c s ü t ö r t ö k

bb 1. megnyugtató körkép magánépítőknél - elegendő falazóanyagot, több fűdémszerkezetet gyárt az ipar

i gl/mm um pp ie

1980. március 13.

a tavasz beköszöntével dologhoz látnak az otthonteremtők is. idén a tervek szerint 82 ezer lakásból 57 ezer épül fel magánerebből. ezzel az építőanyagiparra fokozott teher hárul, annál is inkább, mert az elmúlt esztendő során néhány keresett termékből akadozott az ellátás. ebben az esztendőben - az ágazatvezetés határozott intézkedése nyomán - javulás várható.

fontos feladat a lakossági igények kielégítése cementből, csempéből és azbeszt-cement lefolyócsőből. a cement ellátási gondok a béalapátfalvai új gyár beindulásával, várhatóan megoldódnak. az import áruval együtt 1 millió 850 ezer tonna cement kerül a kereskedelembé. falburkoló csempéből 400 ezer négyzetméterrel több jut a hazai piacra, mint 1979-ben, és tovább szélesedik a termékkála is. azbeszt-cement lefolyócsőből pedig garancia a magánépítő ellátására, hogy közel 1500 tonna többlettermelés várható.

tavaly a legtöbb veszélyt a fűdémszerkezetek hiánya okozta a magánerebből építkezőknél. idén 3.3 százalékkal többet ad az ipar a nélkülözhetetlen fűdémszerkezeti elemekből. a lábatlani és dunaujvárosi beruházás befejeződése pedig 1 millió 400 ezer folyóméterrel több vasbetongerendát jelent. a téglá- és cserépipar is sokat tesz a fűdémszerkezeti igények kielégítéséért. ebben az esztendőben 400 ezer folyóméter vázkerámiabetétes fert-gerendát gyártanak, ami nagy segítséget jelent a magánerebből építkezőknél. a fert-gerenda nagy előnye, hogy akár két ember puszta kézzel a helyére emelheti.

/folyt.köv./

- 1 -